

ВІДГУК

ОФІЦІЙНОГО ОПОНЕНТА

на дисертацію Александрович Анни Реміківни «Державне регулювання інноваційної політики України», подану до захисту на засіданні Спеціалізованої вченої ради Д 64.707.03 у Національному університеті цивільного захисту України на здобуття наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління

Актуальність теми дисертаційної роботи.

На сучасному етапі динамічний розвиток в Україні неможливий без формування механізмів з підтримки і стимулювання інноваційної діяльності в науково-технічній сфері. Нині саме науково-технічні інновації визначають рівень конкурентоспроможності національних товарів й усієї економіки в цілому у світовій системі. В індустріально розвинених країнах держава є головним стимулюючим початком, що підтримує, і навіть в деяких випадках є вектором, що визначає напрям інноваційного розвитку національної економіки. Необхідно відмітити, що державне регулювання інноваційної сфери значно взаємозв'язано з інвестиційною політикою держави, що фінансує фундаментальні наукові дослідження і високо ризикові інноваційні проекти.

Сучасний стан світової економіки характеризується безперервно прогресуючим зростанням конкурентоспроможності національних економік на основі науково-технологічних інновацій.

Попри те, що науково-технічний потенціал України значно зменшився, в цілому він збережений і залишається досить високим. У той же час, він багато в чому не затребуваний як на внутрішньому, так і на міжнародному ринку. Акумуляувати цей потенціал і направляти його на створення сучасної економіки, що базується на науково-технологічних інноваціях, робота, посиljena тільки для держави.

Ступінь обґрунтованості й достовірність основних наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації

Мета, що сформульована автором та логічно відображає суть роботи, полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення державного регулювання інноваційної політики України.

Обґрунтованими є такі пункти наукової новизни. Так, вперше у дисертаційному дослідженні :

- — запропонована класифікація стратегії інноваційного розвитку країн за трьома типами (безпосередня розробка інновацій в країні; імітація вже розроблених інновацій через купівлю ліцензій і патентів; змішана стратегія, що комбінує вищеназвані) і обґрунтована необхідність використання змішаної стратегії для України, яка включає визначення напрямів розвитку, прогнозування і планування інноваційної сфери; накопичення і розподіл засобів на інновації; розробку і реалізацію плідної регіональної політики у сфері інновацій; регулювання міжнародних відносин, науково-технічної кооперації, трансферту технологій; інтеграцію науки з виробництвом й освітою; податкове, кредитне, законодавче стимулювання розвитку інновацій; формування законодавчої, інфраструктурної і кадрової бази інноваційної діяльності;

автором було удосконалено:

- ефективні форми державного регулювання і підтримки інноваційної діяльності, особливості розвитку, причини відставання і перспективи інноваційної сфери Європейського Союзу, та пропозиції з вдосконалення фінансово-економічного механізму державного регулювання інноваційної діяльності в Україні на основі зарубіжного досвіду;

- напрями підвищення ефективності державної підтримки інноваційної політики, що дало можливість здійснювати вибір інвестиційних схем і обґрунтувати формування стандартів організації виробництва при державному фінансуванні інноваційних проектів, що дозволяє реалізовувати функції координації, інтеграції і розвитку інфраструктури в науково-технічній сфері.

У дисертаційному дослідженні набуло подальшого розвитку:

- систематизація зарубіжного досвіду державного регулювання інноваційної сфери, зокрема, в Європейському Союзі, що визначає позитивний досвід для української держави, з урахуванням національної специфіки, зокрема підтримка сфери освіти і малого інноваційного підприємництва, є головним чинником, який визначає економічне зростання і впливає на конкурентоспроможність національних господарств, дозволяє країнам лідирувати у світовій економіці;

- методологія забезпечення процесу регулювання інноваційної діяльності, що включило методи створення типових організаційних платформ, методи модернізації організаційних платформ, методи перепроєктування організаційних платформ, методи формування інтегрованих організаційних платформ (кластерів), які дозволяють забезпечити ефективне регулювання інноваційної діяльності стосовно різних суб'єктів економіки.

Побудова дисертантом положень роботи на базі використання здобутків соціологічної, економічної думки, що відносяться як до минулого, так і сучасного періодів, забезпечила достовірність і обґрунтованість цих положень. Доведення багатьох пропозицій і концептуальних положень до рівня їх практичного запровадження, тобто переведення їх у ранг розробок, позитивні відгуки стосовно запровадження результатів дисертаційного дослідження – це є важливим доказом їх достовірності та обґрунтованості.

Дослідниця робить слушний висновок, що нею здійснено розв'язання актуальної проблеми, що полягає в обґрунтуванні теоретичних засад та розробці практичних рекомендацій щодо удосконалення державного регулювання інноваційної політики України.

Отримані у процесі дослідження результати підтверджують загальну методологію, покладену в його основу.

Повнота висвітлення результатів дослідження в опублікованих працях та авторефераті.

Основні результати дисертаційного дослідження оприлюднені на міжнародних наукових конгресах та науково-практичних конференціях в різних

містах України, а також за кордоном.

Основні положення дисертаційної роботи опубліковано в 10 наукових працях, у тому числі 6 – стаття в наукових фахових виданнях, із них 1 – стаття в зарубіжному виданні, 4 – тез конференцій. Загальний обсяг публікацій автора за темою дослідження – 3, 45 др. арк.

У наукових працях повною мірою відзеркалено всі розділи рецензованої дисертації.

Оцінка оформлення дисертації та змісту автореферату.

Дисертаційна робота подана за традиційною схемою, викладена українською мовою на 217 сторінках друкованого тексту. Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків і списку використаних джерел (215 найменувань), що дозволило автору запропонувати ряд наукових положень, висновків і рекомендацій, отриманих на основі вивчення цієї значної кількості наукової літератури з даної проблематики.

Зміст автореферату повністю відображає основні положення дисертаційної роботи, а висунуті висновки і практичні рекомендації роботи повністю відповідають меті та задачам дослідження. Зауважень щодо оформлення автореферату та його змісту немає, і він повністю відповідає існуючим вимогам.

У цілому дисертаційна робота та автореферат написані літературною українською мовою, легко читаються і сприймаються.

Практичне значення дисертаційної роботи.

Основні положення й висновки дисертації можуть використовуватися фахівцями під час написання підручників і навчальних посібників, створення навчально-методичної літератури; в роботі органів державної влади у процесі державного регулювання інноваційної політики України.

Дискусійні положення та зауваження щодо змісту дисертації.

Дискусійними положеннями, а також такими, до яких є зауваження, можна вважати наступне.

1. Автором окреслено тільки теоретичні напрями розвитку методології забезпечення процесу регулювання інноваційної діяльності, але не надано пропозицій щодо його практичного використання та впровадження.
2. Залишилися не розкритими пропозиції автора щодо вдосконалення фінансово-економічного механізму державного регулювання інноваційної діяльності в Україні на основі зарубіжного досвіду та невизначено його в авторефераті дисертаційного дослідження;
3. В авторефераті дисертаційного дослідження бракує статистичного матеріалу, хоча в дисертації він постійно використовується при здійсненні наукового порівняльного аналізу.
4. Практичне значення одержаних у роботі результатів дійсно є підґрунтям для подальших досліджень основних напрямів підвищення ефективності державної підтримки інноваційної політики, але, на жаль, автором не надано власної оцінки, коли запропонована методика може бути ефективно втілена в Україні.
5. Дисертаційне дослідження позбавилось би тривіальних фактів, якби автор краще здійснив джерельний пошук. У тексті дисертаційного дослідження не достатньо приділено уваги аналізу основних наукових публікацій за темою дисертаційної роботи з використанням вітчизняних та іноземних джерел, переважно за останній період. Поза увагою автора залишилося впровадження зарубіжних наукових напрацювань у сфері впровадження інновацій на підприємстві.

У той же час слід відзначити, що вказані зауваження ні якою мірою не знижують загальної наукової і практичної цінності роботи і не впливають на достатньо позитивну оцінку дисертації Александрович Анни Реміківни.

Загальний висновок.

Таким чином, слід зазначити, що дисертаційна робота Александрович Анни Реміківни «Державне регулювання інноваційної політики України» відповідає вимогам МОН України, пунктів 9,10, 12 Порядку присудження наукових ступенів і присвоєння вченого звання старшого наукового співробітника, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 24 липня 2013 року №567, а саме: є завершеною кваліфікаційною науковою працею, у якій отримано нові науково обґрунтовані результати в галузі науки державного управління, що розв'язують конкретне наукове завдання, а її автор заслуговує на присудження наукового ступеня кандидата наук з державного управління за спеціальністю 25.00.02 – механізми державного управління.

Офіційний опонент:

Професор кафедри педагогіки та психології
управління соціальними системами ім. акад. І.А. Зязюна
Національного технічного університету
«Харківський політехнічний інститут»;
доктор наук з державного управління, доцент

Лариса ГРЕНЬ

